

αίως ὅθεν πρέπει νὰ ὑπολογίσωμεν ὅτι ἂν κατὰ τὰς ἐπισήμους τουρκικὰς καταστατικὰς ὑπερβαίνουν οἱ χριστιανοὶ τοὺς Τούρκους κατὰ τὸ ὅδον, πράγματι ἡ ὑπεροχὴ αὕτη θὰ ἦνε πολὺ μεγαλτέρα.

Εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν ἀνάγονται πλὴν τῆς περιφέρειας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡ Κρήτη καὶ ἄλλαι νῆσοι τοῦ Αἰγαίου.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τοῦλάχιστον εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸν μέρος, οἱ Χριστιανοὶ εἶνε πλείοτεροι ἢ πρὸς τοὺς μουσουλμάνους ὡς 5½ πρὸς 46.

Ἡ Κρήτη κατοικεῖται σχεδὸν ἐξ ολοκλήρου πρὸς Χριστιανῶν.

Καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τῆς Τουρκίας νήσους, αἵτινες ὁμοῦ μὲ μέρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀποτελοῦσιν ἰδίαν γενικὴν διοίκησιν, οἱ χριστιανοὶ ὑπερτεροῦσι· πόσον ὅμως δὲν δυνάμεθα οὔτε κατὰ προσέγγισιν νὰ ὀρίσωμεν, διότι ἐκεῖ δὲν δημοσιεύονται καταστατικαὶ πληροφορίες ὡς εἰς τὰ βιβλία.

ΛΥΣΙΣ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΙΩΝ

Ὁκ ἔαμε καθυῦδειν τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόποιον.

Νέος ἔτι ὢν ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ διαφλεγόμενος ἐξ ἀκοιμήτου φιλοδοξίας, ἡδημόνει ἀκούων συνεχῶς ἐπαινούμενον τὸν νικητὴν τοῦ Μαραθῶνος Μιλτιάδην καὶ διηνεκὲς εἶχε μέλημα κατὰ τὸν τρόπον ἡδύνατο νὰ ὑπερτερήσῃ ἐκείνου κατὰ τὴν δόξαν. Ὅσάκις οἱ φίλοι βλέποντες αὐτὸν σύννου καὶ περίφροντιν, ἡρώτων τί ἔχει, ὁ μέλλων σωτὴρ τῆς Ἑλλάδος ἀπῆντα στερεοτύπως· «Δὲν μὲ ἀφίνει νὰ κοιμηθῶ τὸ τρόποιον τοῦ Μιλτιάδου.»

Ἐκ τῶν εἰρημένων εὐνόητον καθίσταται, διατὶ καὶ σήμερον μεταχειριζόμεθα τὴν αὐτὴν φράσιν, ὅσάκις θέλομεν νὰ δηλώσωμεν μεταφορικῶς, ὅτι νέος τις ὄργῃ πρὸς τὰ μεγάλα ἐκ σφύδρου αἰσθημάτων ἀμίλλης καὶ φιλοτιμίας.

A. Σ. Β.

ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ

- 1.- Ἄκουε πολλὰ, ὁμίλει ὀλίγα, μὴ διακόπτῃς ποτέ.
- 2.- Ἐσο φυσικὸς καὶ εἰς τὸν τόνον καὶ εἰς τὰς ἰδέας σου.
- 3.- Ἡ φωνή σου ἂς μὴ εἶνε μήτε τόσο χαμηλὴ, ὥστε νὰ κοπιᾶζουσιν διὰ νὰ σὲ ἀκούσουν, μήτε τόσο ὑψηλὴ, ὥστε ν' ἀποκάμουν ἀκούοντές σε.
- 4.- Ὅμιλει πρὸς ἕκαστον περὶ τοῦ ὅ,τι γνωρίζει ἢ ὅ,τι ἀγαπᾷ καλότερα· μὴ ἀποκινδυνεύσῃς δὲ ν' ἀποφανθῇς περὶ μηδενὸς ἐνώπιον ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζεις.

- 5.- Ἐὰν διηγήσῃς, τὰ διηγήματά σου καλὸν εἶνε νὰ ἐνδιαφέρωσιν ὅλους· ἀπὸ τὰ καλότερα δὲ ἀπομάκρυνε τὰς ὀχληρὰς λεπτομερείας.
- 6.- Ἐπὶ πάσης δήποτε ὁμιλίας προλάμβανε τὸν κόρον.
- 7.- Πάσχιζε ν' ἀρέσκῃς μᾶλλον παρὰ νὰ διαπρέπῃς· ἀπόφευγε τὴν ἐπίδειξιν· ἐξαίρει δὲ τὸν ἑαυτὸν σου ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους, ὅσους μοιράζεις, καὶ μὴ δώσῃς ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ νομίσουν ὅτι τοὺς ἐπαίνους σου δίδεις ἐπὶ ἐπιστροφῇ.
- 8.- Ἐσο εἰς τοὺς λόγους σου μήτε εἰς ἄκρον αὐστηρὸς, μήτε εἰς ἄκρον χαλαρὸς.
- 9.- Ἐπιδείκνυε σεαυτὸν εὐμενῇ ἄνευ κολακείας, εἰλικρινῇ ἄνευ τραχύτητος, καὶ προφυλάττου ἀπὸ τὸ νὰ προσβάλῃς τινά. Μεταχειρίζου τὸ σκῶμμα, μηδέποτε τὴν κακολογίαν.
- 10.- Οἰκονόμει τὰς γνώμας τῶν ἄλλων, καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς προλήψεις των· δέχου ἀσμένως τὴν ἀντίρρῃσιν, καὶ ἐὰν ἀνασχευάζῃς, μὴ φιλονεικῇς.

Δ.

ΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Ὁ Λαβριγαῖρος ἐν τῷ κατωτέρῳ χωρίῳ ὑπαινίττεται ἰδίως τὰς μεταξὺ γυναικῶν ἀνταλασσομένας ἐπισκέψεις ἀνακράζων·

«Ἐπίπονος συνήθεια, ὑποδούλωσις ἀνιარά! Αἱ γυναῖκες ἐπισκέπτονται ἀλλήλας ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ μὴ συναντηθῶσι. Ἄν δὲ τύχῃ τις οὔσα κατ' οἶκον, ἡ συνέντευξις δαπανᾶται εἰς ἀφήγησιν πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἀμφοτέραι γνωρίζουσιν ἢ περὶ ὧν ἐξ ἴσου ἀδιαφοροῦσι. Ἡ εἰσερχομένη εἰς αἶθουσάν τινα πρὸς ἐπίσκεψιν περὶ οὐδενὸς ἄλλου σκέπτεται ἢ πῶς νὰ ἐξέλθῃ· ἡ ὀλόκληρον τὸ ἀπόγευμα εἰς ἐπισκέψεις δαπανήσασα, οὐδὲν ἄλλο κέρδος ἐκαρπώθη ἐκ τῆς πενταώρου ἐκδρομῆς εἰμὴ ὅτι εἶδε τὴν στολὴν τριῶν ἢ τεσσάρων θυρωρῶν καὶ τὸ πρόσωπον φίλης τὴν ὁποίαν μόλις γνωρίζει καὶ ἑτέρας τὴν ὁποίαν ἀποστρέφεται. Ἄν ἐσκέπτοντο πόσον πολυτίμος εἶναι ὁ χρόνος καὶ πόσον ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ ἀνεπανόρθωτος, αἱ κοσμικαὶ δέσποιναί ἤθελον κλαύσει πικρῶς.»

Ο ΣΙΤΟΣ ΕΝ ΤΩ ΜΕΞΙΚΩ

Ἄπαντα σχεδὸν ἡ νότιος Ἀμερικὴ εἶναι σήμερον ἀπέραντος σιτοφόρος ἄγρος, καὶ πάντες οἱ πλούσιοι οὗτοι στάχυν προέρχονται ἐκ τριῶν κόκκων σίτου, οὓς πτωχοὶ τις δούλος εὔρε μετὰ τῆς ὀρύξεως, τῆς σταλείσης ἐξ Ἰσπανίας πρὸς συντήρησιν τῆς στρατιᾶς τοῦ Φερδινάνδου

Κορτές. Ὁ δούλος ἔσπειρε τοὺς τρεῖς τούτους κόκκους, καὶ ἔπειτα τοὺς τρεῖς ἐξ αὐτῶν βλαστήσαντας στάχυν, καὶ οὕτως ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἐπληθύνθη ὁ ἀγνώστος εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας σίτος.

**

Τὸ ἐπόμενον ποίημα ἐγράφη κατὰ Μάρτιον τοῦ ἐνεστώτος ἔτους ὑπὸ τοῦ κ. Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Κορίνθῃ, συνοδευθὲν δι' ἐπιστολῆς τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ποιητοῦ πρὸς τὸν γηραιὸν διδάσκαλον κ. Π. Χιώτην, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τ' ἀκόλουθα: «Ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δίδει εἰς τὴν ἐπάνοδον τῶν χειλιδῶν σημασίαν πολλὴ σπουδαιότεραν ἐκείνης, τὴν ὅποιαν συνήθως δίδουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι. Τὸ χαριέστατον τοῦτο πτηνὸν δὲν ἦτο μόνον διὰ τὸν Ἕλληνα ὁ πρόδρομος τοῦ ἔαρος, ὁ ἄγγελος τῆς χαρᾶς, ὁ παλαιὸς οἰκογενειακὸς φίλος, ἀλλ' ἦτο καὶ τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν κατὰ τῶν προαιωνίων ἐχθρῶν μας. Διὰ τοῦτο ἡ δημοτικὴ ποίησις ἐξέμνησε τὴν ἐπάνοδον τῶν χειλιδῶν περιπαθίστατα διὰ τοῦτο τὸ γλυκύφωνον πτηνὸν ἐλευθεῖτο καὶ θεωρεῖται ὡς ἱερὸν, ἀφίνεται δὲ ἐλευθέρων νὰ κίτῃ τὴν φωλεάν του εἴτε ἐν τοῖς ναοῖς, εἴτε ἐν ταῖς οἰκίαις, χωρὶς ποτε νὰ παρενοχλῇται παρ' οὐδενός· διὰ τοῦτο ὁ ἐν πολέμῳ πίπτων μαχητὴς διέταττε τοὺς συμμαχητάς ν' ἀφίνωσι θυρεῖς ἀνοικτὴν εἰς τὸν τάφον του, ὅπως ἐκεῖθεν ἐλευθέρως εἰσέρχεται ἡ φίλη χειλὶς καὶ ἀναγγέλλῃ εἰς τὸν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντα τὴν ἔλυσιν τῆς ἀνοίξεως, καὶ μετὰ τῆς ἀνοίξεως τὸ κελάρημα τῶν κλέφτικων πυροβόλων καὶ τὴν κλαγγὴν τῶν ἐθνικῶν ὄσλων.

«Ὅλα ταῦτα τὰ γνωρίζεις, καὶ δὲν προσμένεις θεδαίως νὰ τὰ μάθης παρ' ἐμοῦ. Ὡθέλῃς μόνον νὰ σοῦ εἰπῶ διατὶ τὸ χειλιδόν μοι ἐνέπνευσε τὴν ὄψην τὴν ὅποιαν σοῦ ἀποστέλλω καὶ διατὶ, ἐν ταῖς σημεριναῖς τῶν ἔθνους περιστάσεσι, τὸ παρῆσται ὡς ἀγγελιαφόρον τῶν ἐγκαρδίων πόθων μας.»

Σ. τ. Δ.

Η ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΙΑ ἢ ΤΟ ΧΕΙΛΙΔΟΝ

Καλῶς μὰς ἤλθες ἄκακο, πουλὶ χαριτωμένο,
Καλῶς μὰς ἤλθες τοῦ Μαρτίου πρωτόλουθου λουλουδι!
Μὲ πόση νᾶξερς κρυφὴ λαχτάρα περιμένω
Ν' ἀκούσω μὲς 'ς τὰ σύννεφα τὸ πρῶτό σου τραγοῦδι!
Τώρα συνείθισα ὁ πτωχὸς νὰ θάψω κάθε μέρα
Χαράς κ' ἐλπίδας νὰ πετοῦν, νὰ πνίγωνται 'ς τὸ βέμμα
Τοῦ χρόνου τ' ἀνυπότακτου, πᾶνθ' ἀκόμα νέμμα
Μοῦ φαίνεται ὅτι σὲ θεωρῶ νὰ σχίζῃς τὸν αἰθέρα
Μὲ τὰ σπαθᾶτά σου φτερά... Γλυκὸ μου χειλιδόνι,
Μὰς ἔφερες καλοκαιριά;... Ὁψιμο θάλλῃ χιόνι;...

Μὰς ἔπιασε λιγοψυχία, πουλὶ ξενιτεμένο,
Καὶ νόστα κ' ἀποκάρωμα... Κανείς μας δὲν ἀκούει
Τοῦ γείτονα τ' ἀπόφωνα... τὸ αἶμα πετρωμένο
'Σ τὴν κλειδωμένην μας καρδίᾳ, πουλάκι μου, δὲν κρούει
Πόθος κανεῖς, οὐτ' ὄνειρα... Δὲ νεύεται ἡ ψυχὴ μας
Παρὰ καθάρους οὐρανούς, ἀστροφεγγυαῖς καὶ κύματα
Χωρὶς ἄφρους νὰ 'ξεψυχῶν 'ς ἐπιγυῖα μνήματα!
Καθὼς ἡ νεκροθάλασσα κ' ἡ ἄκαρπ' ἡ ζωὴ μας
Ἔχει θουδιὸν παραθαμβό... Ριὰ μίαν στιγμὴν φουσκώνει,
Ξερνᾷ τὰ φύκη τὰ νεκρά κ' ὕστερα μαρμαρώνει.

Πέτα, πουλάκι μου, γογγῶ, μὴ θαρρῇς τὸ δρόμο.
Κι' ἂν εὕρῃς σκέπη πτωχικὴ καὶ πλοῦσιον παραθύρι
Κλειστὸ σὰ μάτι βάρυπνο, δίπλωσ' εὐδὸς 'ς τὸ ὅμο
Τὴ χρυσοπράσινα φτερά καὶ γίνου ἐπιτηθῆρι...
Καὶ πᾶς ὅτ' ἤλθ' ἂν οἶξῃ, κ' ὅτ' ἀνοίξῃ δὲν εἶναι
Νὰ κελαιοῦν οἱ πέριχοι σιμὰ 'ς τὴν σαστικιὰ τους.
Οὔτε νὰ νανουρίζουνε τ' ἀηδόνια τῇ φωλιά τους.
Δὲν εἶναι γόγγαρα νερά, ὄχι, πουλὶ, δὲν εἶναι
Οὔτε φλογέρα πιστικοῦ, οὔτε γλωρὰ τριφύλλια...
Πᾶς ὅτ' ἐδῶ τὴν ἀνοίξῃ τὴν φέρουν καρυφύλλια...

Κι' ἂν 'ς τὴ φωνὴν σου τὴ γλυκεῖα δὲ σπικωθῶν οἱ εὐνοχοί,
Πάρε, πουλάκι μου, φτερό, ναυρὴς παλῆς λημέρια.
Σύρε νὰ ἰδῇς τὸν Ὀλύμπου, τὴν Γένωαν, τὸ Βελούχι,
Χαιρέτιτε τὴ Λιάνουρα καὶ φῶναξ' ὡς τ' ἀστέρια.

Κι' ἂν μείνῃ ἡ Κιάφα ἀκίνητη κ' ὁ βράχος τοῦ Ζαλόγγου
Δὲ θυμηθῇ τὸ ζωντανό, τὸν ἄγριο καταρράχην
Ποῦ ἐπάνωθ' ἐξομύγκρισε... Ἄν μὲς τὸ Κούγγι ἡ στάχνη
Τοῦ Σαμουὴλ δὲ θερμαθῇ, κ' ἂν τὰ κλαρία τοῦ λόγγου
Δὲ φορτωθῶν μὲ πλάμπουρα καὶ δὲ σεισθῇ ἡ Χειμάρα,
Φύγε, πουλὶ μου, γρήγορα κ' εἶναι Θεοῦ κατάρα...

Καὶ τὸ πουλὶ ἀνυπόμονο, γογγῶ σὰν τὴν ἐλπίδα
Ἀρπάζει ἀπὸ τὸν ἥλιο μας μίαν λάμψη, μίαν ἀχτίδα
Γιὰ νὰ τὴν ἔχῃ συντροφιά 'ς τὸ σκοτεινὸ τοῦ δρόμο,
Καὶ χάνεται μισοιρανής... Πᾶς μου γιὰτὶ μὲ τρόμο
Τὸ γύριμά σου καρτερῶ, γλυκὸ μου χειλιδόνι;...
Θὰ νάχωμε καλοκαιριά;... Ὁψιμο θάλλῃ χιόνι;...

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Ἄν θέλῃς νὰ μείνῃ κρυφὸν τὸ μυστικόν
σου, μὴ τὸ εἶπῃς εἰς κἀνέναν, διότι πῶς θέλεις ὁ
ξένος νὰ ἦνε διὰ τὰς ὑποθέσεις σου μάλλον ἐχέ-
μυθος παρὰ σύ; Ἡ ἐκμυστήρευσις σου εἶνε ἥδη
δι' αὐτὸν ἐν κακὸν παράδειγμα καὶ μία δικαιο-
λόγησις. (G. Farcy.)

* * Ὅμιλε ὡς φρονεῖς, διατάσσει ἡ ἀρετὴ. Μὴ
λέγε ὅλα ὅσα σκέπτεσαι, παραγγέλλει ἡ φρό-
νησις. Αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις περικλείουσιν ὁ-
λόκληρον πλοῦτον σοφίας πρὸς χρῆσιν τοῦ
βίου. (Zschokke.)

* * Τὸ ἀνάγνωσμα ὑπερ σοὶ ὑψοῖ τὴν διάνοιαν
καὶ σοὶ ἐμπνέει εὐγενῆ καὶ ἀβρυνωπὰ αἰσθήματα,
μὴ ζῆτι ἐἶλον κανόνα ἵνα τὸ κρίνῃς εἶνε κα-
λὸν καὶ χειρὸς καλλιτέχνου. (La Bruyère.)

* * Λέγε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ λέγε
αὐτὴν μετὰ τρόπον εὐαρέστου. Ἡ ἀλήθεια εἶνε
εἰκονογραφία, ὁ δὲ τρόπος, καθ' ὃν ἐκφέρεται,
εἶνε τὸ πλαίσιον τὸ συντελοῦν εἰς αὐξήσιν τῆς
καλλονῆς τῆς εἰκονογραφίας.

* * Ὁ φιλάργυρος ὁμοιάζει πρὸς τὸν χοῖρον,
ὅστις χρησιμεύει μόνον ὅταν σφαγῇ.

* * Τὸν ἥλιον ὡς καὶ τὸν θάνατον οὐδέποτε
ἀσκαρδαμυκτὶ ἀτενίζομεν.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διατήρησις τοῦ κρέατος.

Κόψον τὸ κρέας εἰς τεμάχια μιᾶς, ἢ, τὸ πολλὸν,
μιάς καὶ ἡμισείας ὀκάδος, θές αὐτὰ ἐντὸς χύ-
τρας πηλίνης ἢ κάδου ξυλίνου, λάβε δ' ἔπειτα
ἄνθρακα ἀρτίως διαπυρωθέντα καὶ κοπανισμέ-
νον εἰς κόνιν, ἐκ χονδρῶν μορίων, καὶ πασπάλι-
σον τὸ κρέας ἕως νὰ σκεπασθῇ καλῶς. Οὕτω
διατηρεῖται τὸ κρέας ὑπὲρ τὴν ἐβδομάδα, εἰ
καὶ ἐν ὥρᾳ θέρους καὶ μεγάλου καύσωνος· μετὰ
μίαν ἐβδομάδα τὸ εὐρίσκεται νωπὸν, ὡς ἂν τὸ ἐ-
λάβανες ἀπὸ τοῦ κρεοπώλου κατ' ἐκείνην τὴν
ὥραν. Σημείωσαι, ὅτι ἡ κόνις τῶν ἀνθράκων
φράττει τὸν ἀέρα καὶ ἐμποδίζει τὴν σήψιν, ὥ-
στε ὅσον παχύτερον εἶνε τὸ στρώμα τῆς κόνεως
(δύο ἢ τριῶν δακτύλων), τοσοῦτον ἀσφαλεστέρα
καθίσταται ἡ διατήρησις.